

21. YÜZYILDA KEMALİST STRATEJİ

Erol Mütercimler

Ben size 21.yy'da Kemalizm üzerine stratejik değerlendirme yapmak istiyorum. Kendi uzmanlık alanım içinde bir çerçeve çizeceğim. 21.yy'ın ne olduğunu anlamak için önce 20.yy neydi, Mustafa Kemal 20. yy'da ne tür bir strateji belirledi ve Mustafa Kemal ne tür bir strateji konularını tartışalım. Sonra 21. yy'da bizi ne bekliyor, ne tür stratejik planlar geliştirebiliriz ve geliştirmek zorundayız; bunların bir analizini yapmaya çalışacağım.

20. yy son derece ilginç bir yüzyıldı. İnsanoğlu için. Neden ilginç? Türkiye gibi gerikalmış - bugünkü terminoloji tırnak içinde söylüyorum- ve 3.dünya ülkeleri dışında kalanlar için, endüstri devriminin tamamlanmış ve makina çağının yaşanmış olduğu bir yüzyıldı. Bir insanın düşüncesini yaşadığı yüzyıldaki genel değişim ve gelişim belirler. Makina çağı insanı nasıl düşünür, öncelikle bunu ortaya koymak zorundayız. Makina çağı insanı makina sistemi içerisinde düşünür. Nedir bu sistem? Tek ürün, tek düğme yani tek tip düşünce. Yalnızca bir civata fabrikası, yalnızca otomobil lastiği fabrikası, yalnızca bir otomobil fabrikası. Ürün, makina çağı sisteminde tek bant üzerinden geliyor. Kişinin yaptığı günde 8 saat boyunca yalnızca tek bir noktaya meşgul olmak. Böyle bir insan düşünce üretmeye başladığı zaman, tek noktalı insan olarak düşünce üretmeye başlar. Bu düşünce dışında yetişenler ve bu düşüncenin dışında düşünce üretenler kimlerdi? Onlar seçilmiş insanlardı ve think tank dediğimiz gruplarda yer aldırılan insanlardı. Onları bu genel saptamanın dışında tutunuz. Yani bugün Brezinski gibi insanlar makina çağının düşüncesinin dışında şekillendirilen insanlardır, onlar farklıdır. Bu genel konsept içinde Mustafa Kemal bir strateji olarak nerede?

Mustafa Kemal tarım devrimini bile yaşayamamış olan Osmanlı sistemi içinde çağın önündeki bir adam. Bu adam iki olgudan etkilenmiş. Fransız devrimi ve daha sonra SSCB devrimi. Ancak Mustafa Kemal sosyalist devrimin kaynağı olan düşünce sistemini biliyor. Yoksa Moskova eksenli ortaya çıkmış olan rejim belirleyici unsur değil. Mustafa Kemal'deki stratejik öngörü nedir?

1-) 1. Dünya Savaşı'nın çıkacağını biliyor. Bir strateji için en önemli şey stratejik öngöründe bulunabilmektir. Mustafa Kemal'in devrimlerinin hepsi birer stratejik öngörü unsurudur. Bir konunun altını çizmek istiyorum. Sevgili arkadaşlar ben Atatürkçü değilim, ben Kemalistim. Atatürkçülük kavramından nefret ediyorum. Çünkü İsmet İnönü'nün M. Fevzi Çakmak'ın, Kenan Evren'in Atatürkçü olduğunu beyan ettiği bir düşünce sistemine ben ait olamam. O nedenle Kemalistim ve Kemalizmin Atatürkçülük'ten farklı olduğunu değerlendiriyorum. Yani CHP'nin altıokundaki ideoloji, Kemalizm düşmanı. Kemalist ideoloji olmadığını değerlendiriyorum. Biraz sonra bunu biraz açıp 21. yy'la bunu birleştirmeye çalışacağım.

20 yy'ın bir başka önemli yanı emperyalizmin en tepe noktaya ulaştığı bir evre olması. Emperyalizm 20 yy'da endüstri devrimiyle örtüştü. Ben emperyalizmi yadsımıyorum, endüstri devriminin gereği idi, olmazsa yanlış olurdu zaten. İnsanlığın gelişim tarihi eksik kalırdı. Özgürlük ve demokrasinin ne demek olduğunu anlamakta gecikirdik. Her ne kadar 1789 Fransız İhtilali insanoğlunun demokrasiyle tanışma sürecinin ilk adımıysa da, ancak demokrasiye ulaşma, demokrasinin erdemleri dediğimiz temel olgulara gidiş endüstri devriminin verdiği son noktadır.

Mustafa Kemal'in üç önemli stratejik yönü var: Kişi olarak, asker olarak, devlet adamı olarak. Ama beni en çok ilgilendiren devrimci yanı, devrimci bir strateji olmuş olması. İnsanlık tarihine baktığımızda bu üç niteliği birleştiren bir ikinci lider görmüyorum. Ancak Sezar, Napolyon gibi liderlerin de strateji yanlarını kenara atmıyorum. Asker strateji yönüyle Mustafa Kemal'i anlatmıyorum, zaten savaşlar ve sonuçları ortada. Devlet adamı Mustafa Kemal'in çok önemli bir yanı var: Bugünkü rejimi kurdu, ama bugünkü sistemi kuran devlet adamı Mustafa Kemal değil, İsmet İnönü. Demin altını çizdiğim İnönü Atatürkçülüğü nedeniyle bundan kaçındım değişimin nedeni bu. Rejimi sağlam kurdu Mustafa Kemal. Bu rejim aksayabilir, bu rejimde topallamalar olabilir. Bu rejim üstünde oyunlar oynanabilir, ama bu rejimin çatlama olasılığı %0. Neden çünkü Mustafa Kemal matematiksel düşünceye sahipti. Rejim, bir mühendislik konsepti izlenerek kuruldu. Sistemin yürümeyiş nedeni matematiksel düşünceden uzaklaşmasıdır. Bunun ikisini birbirinden ayırmak zorundayız ki 21.yy'ı analiz edebilelim. Rejimle sistemin ayrıldığı nokta bence içindeki aktör kişiler nedeniyledir. Bürokrat oligarşisini

kuran İsmet İnönü. Liderler oligarşisini yaratan İsmet İnönü. Mareşalle birlikte endüstrinin dışında kalmaya çalışan yine İsmet İnönü. İnönü konusuna girmek istemiyorum.

21.yy bizim için kaybedilmiş bir yüzyıldır. Endüstri devrimini yaşayamadık. Çünkü tarım devrimini başaramamış bir yapının üzerinde endüstri devrimini başarıma şansınız yok. Makinalaşma sürecini kaçırttılar, kim demin sözünü ettiğim İnönü süreci kaçırttı. Mustafa Kemal'in başlatmış olduğu ve çok doğru olarak saptadığı endüstrileşme hareketini sürdürmedi, sürdüremedi. Tamam bez, şeker fabrikası çok doğru şeyler, bunun üzerine başka bir makinayla tanışma süreci geliyor idi, işte Etibank'ın kurulması gibi, Sümerbank'ın ardından teknolojiye dönüşü gibi. Ama bunlar demin söylediğim nedenlerden, işte Mareşal Fevzi Çakmak kafası bizi endüstrinin dışında tuttu. Bizdeki bürokrasi işte o dönemden; İsmet İnönü, Mareşal Çakmak düşünce sistemini aynı konsepti alarak gelmiş olan sistemdir. Bürokraside hiçbir değişiklik yapamadık ve bana göre de Mustafa Kemal bürokrasiye teslim olmak zorunda kaldı. O kalış ki kendisini de intihara sürükledi. İşte 20 yy'ın böylesi bir trendi vardı.

21 yy'ı başlatan duvarın yıkılması değil, mikroçip sanayindeki devrimdir. Devrimleri başlatan temel bu endüstriyel devrim noktalarıdır. Bunlar dönüm noktası. Bakınız 20. yy'ı şaha kaldıran elektronik sanayinde daha doğrusu tranzistor endüstrisindeki gelişimdi. Bugün bir entegre devreye sığdırılan tranzistor sayısı 7,5 milyondur. Bu çok hızlı düşünme anlamına geliyor. O halde 21 yy,

1-) Bilgi yüzyılıdır

2-) İnternet yüzyılıdır

3-) Bilgisayar yüzyılıdır

Şimdi Türkiye olarak biz bunun hiçbir yerindeyiz. Şimdi 21. yüzyılı şu anda düşünce, stratejik öngörü ve strateji olarak yakalamış olanlar, ABD Almanya, Fransa, Japonya. Birinci çevrede yeralanlar, Rusya, İtalya, Çin, Arjantin, Hindistan. İkinci çevrede yer alanlar, Türkiye... gidiyor. 21. yüzyılda 2. 3. 4. çemberde yeralan ülkeler doğrudan doğruya merkezde yeralan ülkelerin belirlediği stratejileri uygulamak zorundadır. Örneğin Türkiye'nin İkinci Dünya savaşına girmemesi İnönü'nün başarısından değil, merkezdeki ülkelerin bunu istememesindendir.

Peki strateji nedir, strateji senaryo yazmaktır. Senaryo nasıl yazılır, bir konu belirlenir. Diyelim ki ABD kendi çıkarları için Türkiye'yi parçalayacak, ya da Güneydoğu'da birtakım dini kavgalar çıkaracak. Bunu hiçbir zaman tek senaryoya bağlanmamışlardır. Bizim keşfettiğimiz bunlardan bir tanesidir. İşte 21. yy'ı anlattıklarımla değerlendirince öyle pek şans yakalanabilecek bir yüzyıl değil.

Bu işin bilgi yanı. Gelelim şimdi işin uluslararası ilişkiler yanına. 21. yy'da ne var? Birincisi küresel büyük birlikler, AB, NAFTA, APEC. İkincisi, Avrupa doğu sınırını Sırbistan'dan çizdi. Bu Roma İmparatorluğu'nun çözüldüğü dönemdeki Avrupa'nın sınırı. Avrupa bu sınırı taa Japon Denizi'ne kadar taşıdı. Bugün artık dünyada Ortadoğu ve Avrasya tanımı Sırbistan'dan Japon Denizi'nedir. Yani Ortadoğu tanımında artık sırf petrolün olduğu Arap ülkeleri, Anadolu yoktur.

20 yy'ın uluslararası politikasını belirleyen temel argüman petroldü ve petropolitikti. 21. yy'ı belirleyecek olan argümanların sayısı 4'e çıkmıştır:

1-) Petrol yani petropolitik 2-) Su, yani hidropolitik 3-) Doğalgaz, gazpolitik 4-) Çok kültürlülük.

21. yy üstüne kurulan bütün stratejiler çok kültürlülük üzerinedir. Çok kültürlülük Kemalizm'de de çok önemli bir öğeydi. Mustafa Kemal'in milliyetçilik anlayışının gelip dayandığı yer, Mustafa Kemal çok etnikliliği doğru sentezlemişti. Şu anda bu ülkede çok kültürlülük diye bir kavramdan söz ediliyor. Ancak bu kavram bu ülkede yanlış kullanılıyor. Çünkü Türkiye çok kültürlü bir ülke değil çok etnikli bir ülkedir. Türkiye'deki stratejiler çok etnikli doğrultuda olmak zorundadır. Eğer siz Batı'daki anlamıyla çok kültürlülük olarak algıyorsanız unutmayınız ki hiçbir şansınız yok. Nedir çok kültürlü bir ülke, çok milletli bir ülkedir. Yani göçmen ülkesidir. Türkiye bir göçmen ülkesi değildir. İşte Mustafa Kemal'in bence bir strateji olarak değerlendirdiğinde gördüğü en önemli olgu en önemli stratejik öngörüsü bu olmuştur, Anadolu bir göçmen ülkesi değildir. İşte Ne Mutlu Türküm diyene demesinin temeli Türkiye'nin çok etnikli olmasıdır.

Şimdi 21. yy'da dünyayı bekleyen en büyük tehlike bu çok kültürlülük kavramının bir konsepte ardından stratejiye dönüştürülecek olmasıdır. Artık topraklarda savaş çıkmaz,

stratejik öngörüler diyor ki 2040 yılına kadar dünyada büyük savaş olmayacak. Çünkü dünyanın yeni siyasi ve ekonomik haritasının çizilmesi 2040'a kadar ancak tamamlanacak. Bugün artık Kemalizm adına soğuk savaş dönemi terminolojisi kavramı kuramı stratejilerini unutmak zorundasınız. Bunları kullanarak analizler yapmak çok anlamlı değil. Sanıyorum ki bu yeniye farkederseniz o zaman Kemalizmin en önemli öğelerinden birisi olan akılcılık yani bilim doğrultusunda hareket edebiliriz. Nedir peki yeni jeopolitik oyuncular, Türkiye'yi merkeze koyduğumuzda: Rusya, İran, Yunanistan, İsrail. ABD için jeopolitik oyuncuları belirlersek örneğin Ortaasya'da Almanya, Fransa, Japonya. Kısacası uluslararası ilişkilerde ulusların birbiriyle kardeşliği, dostluğu değil ulusların ulusal çıkarları vardır. Mustafa Kemal bir devlet adamı olarak bir strateji olarak büyüklüğü bu çıkarın ne olduğu, nerede başladığı nerede bitmediğini görmüş olmasıdır. Ve devrimci Mustafa Kemal'in ortaya çıkışı bu bitme noktasını belirsiz bırakmış olmasıdır. Sevgili arkadaşlar, strateji amaç-hedef değildir. Bu yanlıştır. Strateji planlama da değildir. Strateji bunların hepsinin bütünüdür. Stratejiyi iyi belirlemek için tarihi iyi belirlemek zorundayız. Stratejinin iki ögesi coğrafya ve tarihtir. Eğer tarih bilinci yoksa bilgi yeterli değil, bilgiye ulaşmak bilgi sahibi olmak da marifet değil, marifet bilinç yani bunu kullanabilmek. Bilinç, neden sonuç ilişkisini kullanabilmektir. Tarih nedir, neden sonuç, olay. İşte tarih bu döngü içinde döner. Bunları çözebilmek önemli, bunları çözemezsiniz strateji belirleyemezsiniz. İşte Türkiye'de ben strateji belirledim diyen Turgut Özal'ın trajedisi burada. Tarih bilinci yok. Ama vizyonu vardı. Ben hep şunu düşünüyorum: Türkiye'de strateji yok, niye yok çünkü düşünür yok.

2050'ye kadar benim planım da var projem de var. Son yayınlanan kitabımda yazdım. Biz 2050'ye kadar bu dünyayı kavrayabiliriz. Ama neler olursa: 1-) Siyasi parti oligarşisi yıkılırsa, 2-) Siyasi partiler yasası değişirse, 3-) TBMM iç tüzüğü değiştirilebilirse, 4-) Bürokrat oligarşisi yıkılabilirse, 5-) Gerçek anlamda milli eğitimde devrim yapılabilirse.

Bunlar olmazsa yeni gelen bilgi çağını kavrayamayız. Türkiye'nin 21.yy'da ayakta kalabilmesinin en temel koşulu ulusal denizcilik politikasına dönülmesidir. O zaman demiryolları işi de zaten çözülecek. Bütün bunları yapabilir miyiz ?

Bir ülkeyi yöneten insan sayısı benim modelime göre toplam 354 kişidir. 354 ulusalcı, net yetişmiş, dürüst, işbirlikçilikten uzak tepe bürokrat bu ülkeyi sıyırıp alır. Bütün bunlar olmaz ise 2035'ten itibaren 2045'e kadar Misak-ı Milli sınırları diye üzerine titrediğimiz bu devlet artık bu coğrafyada yaşamıyor olacaktır. Bu devlet 6 parçaya bölünecek. Neden? Yapılan hesaplara göre 40 yıl civarında Ortadoğu'daki petrol bitiyor. Batı bu coğrafyadan çekiliyor. Batı bu coğrafyadan çekildiği zaman soruyorum:

1-) İran'ı dengelemek için Türkiye'ye gereksinimi var mı?

2-) Türkiye'yi dengelemek için Yunanistan'a gereksinimi var mı?

İran'ın ortadan kaldırıldığı bir coğrafyada Türkiye bir saat sonra haritadan silinir. Burada yaşatılmaya çalışılan bir devlet var: İsrail. Ben 93'ten beri savunuyorum. Türkiye için en akılcı iki seçim vardır: Rusya ve İsrail. Türkiye bu kartları doğru oynayamazsa bu ülke bu coğrafyada 2035'ten sonra yaşamayacak.

Bütün bunların aşılması için Kemalist ideoloji, düşünce, kavram ve strateji olarak çok doğru çok net anlaşılacak zorunda. Mustafa Kemal'in hep devlet adamlığı yönüyle uğraşıyoruz. Kemalistler olarak biz hiçbir zaman devrimci Mustafa Kemal'i ortaya koymadık. Ortaya konmaması için bütün çevresel koşullar oluşturuldu, o ayrı.
